

ARŞİV KAYITLARINDAN / FROM ARCHIVE RECORDS

Ulusal Bilgi Dizgesi Kütüphanecilik Çalışma Grubu Raporu (1984)

Librarians' Group Report on National Information Systems (1984)

Başkan: Doç. Dr. Nilüfer TUNCER *Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü*

Raportör: Aynur ERTUNÇ *TÜBİTAK/TÜRDOK Bilgi Duyuru Bölümü*

Raportör: Hansın TUNÇKANAT *Hacettepe Üniversitesi Merkez Tıp Kütüphanesi*

Raportör: Aytaç YILDIZELİ *TÜBİTAK/TÜRDOK Bilgi Duyuru Bölümü*

Raportör: Ayla ANADOL *Ankara Tıp Fak. Göz Bankası*

Öz

Bu rapor TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından, çeşitli kurum ve kuruluşlardan davet edilen kütüphaneciler ve öğretim üyelerinin beraberce çalışıp yazdıkları birinci rapordur. Daha sonra bu raporun üzerinde birkez daha çalışılarak, düzeltilerek geleceğe yönelik ikinci rapor hazırlanmıştır.

Anahtar sözcükler: *Ulusal bilgi sistemleri, TÜRDOK, Bilgi sistemleri, Kütüphanecilik, Kütüphaneler, Türkiye*

Abstract

This report has been prepared librarians sent by private and goverment agencies owing to the call of TUBITAK/TURDOK for a meting on the subject. A sceond report, which was a corrected edition of this report, was presented later.

Keywords: *National information systems, TURDOK, Information systems, Librarianship, Libraries, Turkey*

GİRİŞ

Bilim ve teknoloji çağlar boyunca toplumu etkileyen büyük bir güç olmuştur.

Özellikle 2. Dünya Savaşından sonra bilim ve teknoloji ile sosyo-ekonomik kalkınma arasındaki organik bağı kurarak, bu konuda bilinçlenen ülkeler, GSMH larından bilimsel araştırmalara büyük paylar ayırmış, bunun doğal sonucu olarak da bilgi/belge sayısı hızla çoğalmıştır.

Bilgi, A+G etkinliklerinin önemli bir girdisidir; başka bir deyişle bilgi, bilim ve teknoloji birbirlerini tamamlayan bir sürecin öğeleridir. Bu nedenledir ki, günümüzde kalkınmışlığın ölçüsü, bir ülkenin sahip olduğu bilim boyutunun büyüklüğü ve dünya bilgi birikimine yaptığı katkının niteliği ve niceliği ile belirlenmektedir.

İçinde yaşadığımız yüzyıla damgasını vuran ve değerler sistemini altüst eden bu gelişmeler, bilgi/belgelerin organizasyonu ve iletişimi ile ilgili kuramsal yaklaşımları da önemli ölçüde değiştirmiş ve bilgi sunma hizmetleri ekonomik yapı içinde bir sektör olarak yerini almıştır.

GENEL DURUM

Bugün dünya bilimine en büyük katkıyı kalkınmış ülkeler yapmaktadır. Bu ülkeler araştırma etkinliklerini öncelikli yatırım alanları olarak belirlemiş buna bağlı olarak da ulusal düzeyde bilgi iletişim dizgelerini geliştirmişlerdir. 1960 lı yıllardan başlayarak, bu ülkelerde araştırma kütüphaneleri, araştırmacıların artan bilgi/belge gereksinimini karşılamak için "Belge erişim"den "bilgi erişim"e geçişte önemli bir rol oynamışlardır. Bilgi edinmenin ülke sınırları tanımayan niteliği, uluslararası bilgi iletişim dizgelerinin oluşturulmasına yol açmıştır.

./..

-2-

TÜRKİYE'DE DURUM

"Türk Bilim Politikası 1983-2003" (x) adlı belgede belirtil-
diği gibi gelişme aşamasında olan ülkelerin, büyük bir bölümünde,
bu arada ülkemizde de gelişme çabalarında fiziksel altyapıyı ve
sanayi geliştirmeye verilen önem, bilgi biriktirme ve bilgi
sağlamaya yeterince verilmemiştir..

Bununla birlikte, ülkemizdeki bilgi kullanıcılarının dünya
bilgi birikimine olabilen en kısa sürede erişmesini sağlayabilmek
için; para, insangücü, bilgi gibi çeşitli kaynakları yönlendirecek
ve geliştirecek, yasal yetkilerle donatılmış bir "üst kuruluş"
ve "ulusal bilgi iletişim dizgesi"nin gereği, değişik etkinliklerle
1974 ten bu yana vurgulanmaktadır.

Bu etkinlikler çerçevesinde TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından
10-11 Mayıs 1983 tarihleri arasında düzenlenen "Ulusal Bilgi
Dizgeleri Semineri" (xx) nde kütüphanelerin (xxx) bu dizge içindeki
yerlerini ve altyapı eksikliklerini belirlemek üzere "Kütüphaneci-
lik Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Grup çalışmaları

- 1) Standardlar
- 2) Konu Başlıkları
- 3) Sürekli Kütüphanecilik Eğitimi
- 4) Toplu Kataloqlar
- 5) Kütüphanelerde Bilgisayar Uygulamaları
- 6) Terminoloji

konularında kurulan komisyonların katkıları ile yürütülmüştür.

Gelişmişlik düzeyleri farklı olmakla birlikte, ülkemizdeki
kütüphaneler

1. Bilgi/belge üretimini izlemek, dizge için gerekli olanları
seçmek ve sağlamak,
2. Bilgi/Belgeleri organize etmek (kataloglama, tasnif,
depolama)

(x) DEVLET BAKANLIĞI. Türk Bilim Politikası 1983-2003.

Ankara, 1983, 269 s., ref.

(xx) OECD Teknik İşbirliği Programı çerçevesinde TÜRDOK'ça sağlanan
Uzman Alan Gilchrist tarafından verilen seminer.

(xxx) Değişik adlarla anılan ve tüm çağdaş bilgi hizmetlerini sunan
merkezleri içerecek biçimde geniş anlamı ile kullanılmaktadır.

-3-

3. Kullanıcıya, bu bilgi/belgeleri duyurmak ve hangilerinin kendisi için daha yararlı olabileceğini seçebilmesi konusunda yardımcı olmak (Bibliyografya, öz bültenleri hazırlama, güncel duyuru, seçimli bilgi duyuru hizmetleri vb.)
4. Kullanıcıya gereksinme duyduğu bilgi/belgelerin aslını yada kopyasını sağlamak (ödünç verme, kütüphaneler arası ödünç verme, fotokopi hizmetleri)
5. Bilgi derleme, bilgi paketleri hazırlama (özellikle sanayi için bilimsel bilgileri kullanıcısının yararlanabileceği dilde ve düzeyde derleme)

İşlevleriyle bilgi iletişim süreci içinde önemli bir görevi yerine getirmektedir. Özellikle araştırma kütüphaneleri ulusal bilim ve araştırma dizgesinin önemli bir alt dizgesini oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, bu kütüphanelerin çağımızın gerektirdiği nitelik ve nicelikte hizmet verdikleri de söylenemez. Çünkü;

- Araştırma kütüphaneleri arasında eşgüdüm sağlanamamış olup, işbirliği alanları çok sınırlı kalmıştır.
- Kütüphanelere, kuruluşların araştırma yapısı içinde yer verilmemiştir.
- Bilgi iletişimde uluslararası standartlar henüz uygulanmaya konulamamıştır.
- Yurt dışında üretilen bilgi/belgeler kolaylıkla izlenirken, bibliyografik denetim tam yapılamadığından, ülkemizde üretilenleri izlemede büyük zorluklarla karşılaşmaktadır.
- Mevzuat, bilgi/belgelere erişimi engelleyici nitelikte olup, bilgi iletişimde anahtar rolü oynayan kütüphaneciyi "belgelerin bekçisi" durumuna düşürmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

"Ulusal Bilgi Dizgesi"ni oluşturmaktaki amaç, toplumun her kesimindeki bilgi/belge gereksiniminin tam, doğru, ucuz ve uygun bir biçimde karşılanmasıdır.

Bunu gerçekleştirmek için "Kütüphanecilik Çalışma Grubu" aşağıdaki önerilerin ilgili makamlara iletilmesine karar vermiştir;

./..

-4-

1. Altyapı ile ilgili sorunlara köklü çözümler getirerek, kuruluş, insangücü, araç-gereç gibi her türlü kaynak ve hizmette eşgüdüm ve işbirliği sağlanarak çağdaş hizmet sunmada sağlıklı bir başlangıç yapılmalıdır.

2. Ulusal Bilgi Dizgesini planlayacak ve uygulamaya koyacak, üst düzeyde yaptırım gücü olan kurum ivedilikle belirlenmelidir. Bu kurum; öncelikle aşağıdaki sorunları çözüme kavuşturmalıdır:

a) Ulusal Bilgi Dizgesinin en önemli ögesi olan kütüphanecilerin, hak ettikleri statü ve özlük haklarına kavuşturmak için gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

b) Kütüphanecilerin sürekli eğitimini sağlamak amacıyla;

- 1) Devlet ile dış ülkeler ve kuruluşlardan alınan burslarla, "TÜBİTAK Burs Programı" kapsamına "Kütüphanecilik" konusu da alınmalıdır.
- 2) Kütüphanecilik Bölümleri; Yaz Okulları, Seminerler, kurslar yoluyla sürekli eğitim yapmalıdır.
- 3) Konu ile ilgili seçkin eserlerin azlığı dikkate alınarak, eser hazırlayanlara TÜBİTAK/TÜRDOK'ça destek sağlanmalıdır.
- 4) Yabancı dildeki temel eserlerin, dilimize kazandırılması için TÜBİTAK ve UNESCO Milli Komisyonundan yardım sağlanmalıdır.
- 5) Türk Kütüphaneciler Derneği organı olan TKD Bülteninde "Kütüphanecilik" ve ilgili alanlarda yenilikler sürekli olarak duyurulmalıdır.

c) Bilgi/belgelerin kullanılmasını, kütüphanelerin görev yapmasını engelliyen yasa ve yönetmeliklerin çağın gereklerine uygun olarak yeniden düzenlenmesi için girişimlerde bulunmalıdır.

d) Kütüphanenin, bağlı bulunduğu kurumun "Araştırma Yapısı" içinde yer almasını sağlamalıdır.

e) Kütüphanelerin düzenli ve planlı "Bütçe" ile güçlendirilmelidir.

f) Kütüphanelere, verdikleri hizmetlerin nitelik ve niceliğini büyük ölçüde etkileyen araç-gereçler satın alınmalı, bilgi teknolojisinden öncelikle yararlanmalarına olanak verilmelidir.

./..

-5-

g) Kütüphane araç ve gereçlerinin sağlanmasında gecikmelere neden olan "Satın alma" ile ilgili engeller kaldırılmalıdır.

3. Dizgenin başarısı büyük ölçüde standardlaşmaya bağlıdır. Standardların seçimi uluslararası bağlantılar dikkate alınarak yapılmalıdır.

a. ISO Standard taslakları hakkında görüş bildirmek ve gerekli ISO standardlarını Türkçeleştirmek üzere konuların uzmanlarından oluşan sürekli bir veya birkaç komitenin kurulması,

b. Standardları, özellikle yayıncı, kütüphaneci, bilgi ve bilgisayar uzmanlarına sürekli duyurup tanıtacak ve uygulamalarını özendirecek bir program geliştirilmesi,

TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından Türk Standardlar Enstitüsü yetkililerine iletilmelidir.

c. T.S.E. tarafından Türkçeye çevrilen ve ihtiyari standard olarak kabul edilen "Uluslararası Standard Kitap Numarası (ISBN), Uluslararası Standard Süreli Yayın Numarası (ISSN)"nin, ulusal çapta bibliyografik denetimi kolaylaştırmak, bilgi depolama ve erişimde hız sağlamak amacı ile zorunlu olarak uygulanması için gerekli yasal düzenlemeler, TÜBİTAK ve Kültür ve Turizm Bakanlığının ortaklaşa girişimleriyle gerçekleştirilmelidir.

d. "Anglo-Amerikan Cataloging Rules-" adlı eserin Türkçeye çevrilmesi ve baskı işlemleri TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından desteklenmelidir.

e. Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarındaki yenilik ve değişiklikleri izlemek ve merkezi kataloqlama hizmeti vermek üzere Milli Kütüphane bünyesinde bir "Merkezi Kataloqlama Bürosu" kurulmalıdır.

f. Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarının 2. basımının çeviri ve birliğiyle birlikte uygulamayı kolaylaştıracak örnekli el kitapları hazırlanmalıdır.

g. Dewey Onlu Sınıflandırma Sistemi'nin 19. ve bundan sonraki basımlarının Türkçeye çeviri ve uygulaması Milli Kütüphane tarafından gerçekleştirilmelidir.

h. Kütüphanecilik ve ilgili konularda kavram kargaşasını önlemek ve terminolojide birlik sağlamak amacı ile kurulan "Terminoloji Komisyonu"nun çalışmalarını sürdürerek, bir "Kütüphanecilik Sözlüğü" hazırlaması ve yayınlanması sağlanmalıdır.

./..

-6-

4. Yazar, eser adının yanı sıra, kullanıcının aradığı bilgi/ belgelere konudan yaklaşımını sağlayabilmek için standard bir kaynağa dayanan alfabetik konu katalogları oluşturulmalı bunun için gerekli standard konu başlıkları hazırlama çalışmalarını desteklenmelidir. Ulusal Bibliyografyalarda da konu dizinleri hazırlanmalıdır.

5. Kütüphaneler arasında kaynak paylaşımını ve istenmeyen ikilemelerden kaçınarak bütçelerini daha verimli kullanmalarına olanak sağlamam için:

- a. Süreli yayınlar toplu katalogları TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından yurt düzeyinde yaygınlaştırılıp, güncel tutulmalı,
- b. Kitap toplu katalogları oluşturmak için çalışmalara bir an önce başlanmalıdır.

6. Ülkemizde mevcut bilgi alt dizgelerinin durumunu saptamak amacı ile yapılması gereken envanter çalışmaları TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından projelendirilmelidir.

7. Kurulmuş olan komisyonların çalışmalarındaki gelişmeleri izlemek amacı ile TÜBİTAK/TÜRDOK, "Kütüphanecilik Çalışma Grubu"nu ayda bir kez toplamalıdır.

Başkan

Doç.Dr. Nilüfer Tuncer
Hacettepe Üniversitesi
Kütüphanecilik Bölümü

Raportör

Aynur Ertunç
TÜBİTAK/TÜRDOK
Bilgi Duyuru Bölümü

Raportör

Hansın Tunçkanat
Hacettepe Üniversitesi
Merkez Tıp Kütüphanesi

Raportör

Aytaç Yıldızeli
TÜBİTAK/TÜRDOK
Bilgi Duyuru Bölümü

ULUSAL BİLGİ DİZGESİ KÜTÜPHANECİLİK ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

GİRİŞ

Bilim ve teknoloji, çağlar boyunca toplumları etkileyen büyük bir güç olmuştur.

Özellikle 2.Dünya Savaşından sonra bilim ve teknoloji ile sosya-ekonomik kalkınma arasındaki organik bağı kurarak, bu konuda bilinçlenen ülkeler, GSMH larından bilimsel araştırmalara büyük paylar ayırmış, bunun doğal sonucu olarak da bilgi/belge sayısı hızla çoğalmıştır.

Bilgi, A+G etkinliklerinin önemli bir girdisidir; başka bir deyişle bilgi, bilim ve teknoloji birbirlerini tamamlayan bir sürecin öğeleridir. Bu nedenledir ki, günümüzde kalkınmışlığın ölçüsü, bir ülkenin sahip olduğu bilim boyutunun büyüklüğü ve dünya bilgi birikimine yaptığı katkının niteliği ve niceliği ile belirlenmektedir.

İçinde yaşadığımız yüzyıla damgasını vuran ve değerler sistemini altüst eden bu gelişmeler, bilgi/belgelerin organizasyonu ve iletimi ile ilgili kuramsal yaklaşımları da önemli ölçüde değiştirmiş ve bilgi sunma hizmetleri ekonomik yapı içinde bir sektör olarak yerini almıştır.

GENEL DURUM

Bugün dünya bilimine en büyük katkıyı kalkınmış ülkeler yapmaktadır. Bu ülkeler araştırma etkinliklerini öncelikli yatırım alanları olarak belirlemiş, buna bağlı olarak da ulusal düzeyde bilgi dizgelerini geliştirmişlerdir. 1960'lı yıllardan başlayarak, bu ülkelerde araştırma kütüphaneleri, araştırmacıların artan bilgi/belge gereksinimini karşılamak için "Belge Erişim"den "Bilgi Erişim"e geçişte önemli bir rol oynamışlardır. Bilgi edinmenin ülke sınırları tanımayan niteliği, uluslararası bilişim dizgelerinin oluşturulmasına yol açmıştır.

TÜRKİYE'DE DURUM

"Türk Bilim Politikası 1983-2003" ^(x) adlı belgede belirtildiği gibi gelişme aşamasında olan ülkelerin büyük bir bölümünde, bu arada ülkemizde de gelişme çabalarında fiziksel altyapıyı ve sanayi geliştirmeye verilen önem, bilgi biriktirme ve bilgi sağlamaya yeterince verilmemiştir.

(x) DEVLET BAKANLIĞI. Türk Bilim Politikası 1983-2003. Ankara, 1983, 269 s., ref.

-2-

7 Bununla birlikte, ülkemizde ki bilgi kullanıcılarının dünya bilgi birikimine, olabildiğince kısa sürede erişmesini sağlayabilmek için; para, insan-gücü, bilgi gibi çeşitli kaynakları yönlendirecek ve geliştirecek, yasal yetkilerle donatılmış bir "üst kuruluşu" ve "ulusal bilgi dizgesi"nin gereği, değişik etkinliklerle 1974 ten bu yana vurgulanmaktadır.

Bu etkinlikler çerçevesinde TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından 10-11 Mayıs 1983 tarihleri arasında düzenlenen "Ulusal Bilgi Dizgeleri Semineri"nde^(xx) kütüphanelerin^(xxx) bu dizge içindeki yerlerini ve altyapı eksikliklerini belirlemek üzere "Kütüphanecilik Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Grup çalışmaları:

- 1) Standartlar,
- 2) Konu Başlıkları,
- 3) Sürekli Kütüphanecilik Eğitimi,
- 4) Toplu Kataloglar,
- 5) Kütüphanelerde Bilgisayar Uygulamaları,
- 6) Terminoloji

konularında kurulan komisyonların katkılarını ile yürütülmüştür.

Gelişmişlik düzeyleri farklı olmakla birlikte, ülkemizdeki kütüphaneler:

- 1) Bilgi/belge üretimini izlemek, dizge için gerekli olanları seçmek ve sağlamak,
 - 2) Bilgi/belgeleri organize etmek (kataloglama, tasnif, depolama),
 - 3) Kullanıcıya, bu bilgi/belgeleri duyurmak ve hangilerinin kendisi için daha yararlı olabileceğini seçebilmesi konusunda yardımcı olmak (Bibliyografya, öz bültenleri hazırlama, güncel duyuru, seçimli bilgi duyuru hizmetleri vb.)
 - 4) Kullanıcıya gereksinme duyduğu bilgi/belgelerin aşımı ya da kopyasını sağlamak (ödünç verme, kütüphaneler arası ödünç verme, fotokopi hizmetleri),
 - 5) Bilgi derleme, bilgi paketleri hazırlama (özellikle sanayi için bilimsel bilgileri kullanıcısının yararlanabileceği dilde ve düzeyde derleme) işlevleriyle bilgi sağlama süreci içinde önemli bir görevi yerine getirmektedir. Özellikle araştırma kütüphaneleri ulusal bilim ve araştırma dizgesinin önemli bir alt dizgesini oluşturmaktadır.
- Bununla birlikte, bu kütüphanelerin çağımızın gerektirdiği nitelik ve nicelikte hizmet verdikleri de söylenemez. Çünkü;
- Araştırma Kütüphaneleri arasında eşgüdüm sağlanamamış olup, işbirliği alanları çok sınırlı kalmıştır.
 - Kütüphanelere, kuruluşların araştırma yapısı içinde yer verilmemiştir.

(xx) OECD Teknik İşbirliği Programı çerçevesinde TÜRDOK'ça sağlanan uzman Alan Gilchrist tarafından verilen seminer.

(xxx) Değişik adlarla anılan ve tüm çağdaş bilgi hizmetlerini sunan merkezleri içerecek biçimde geniş anlamı ile kullanılmıştır.

-3-

- Bilgi işlem ve erişiminde uluslararası standartlar henüz uygulanmaya konulmamıştır.

- Yurt dışında üretilen bilgi/belgeler kolaylıkla izlenirken, bibliyografik denetim tam yapılmadığından, ülkemizde üretilenleri izlemede büyük zorluklarla karşılaşmaktadır.

- Mevzuat, bilgi/belgelere erişimi engelleyici nitelikte olup, bilgi aktarmada anahtar rolü oynayan kütüphaneciyi "belgelerin bekçisi" durumuna düşürmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

"Ulusal Bilgi Dizgesi"ni oluşturmaktaki amaç, toplumun her kesimindeki bilgi/belge gereksiniminin tam, doğru, ucuz ve uygun bir biçimde karşılanmasıdır.

Bunu gerçekleştirmek için "Kütüphanecilik Çalışma Grubu" aşağıdaki önerilerin ilgili makamlara iletilmesine karar vermiştir;

1. Altyapı ile ilgili sorunlara köklü çözümler getirerek, kuruluş, insangücü, araç-gereç gibi her türlü kaynak ve hizmette eşgüdüm ve işbirliği sağlanarak çağdaş hizmet sunmada sağlıklı bir başlangıç yapılmalıdır.

Bu nedenle, Ulusal Bilgi Dizgesini planlayacak ve uygulamaya koyacak, üst düzeyde yaptırım gücü olan kuruluş Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu tarafından ivedilikle belirlenmelidir. Bu kuruluş öncelikle aşağıdaki sorunları çözüme kavuşturmalıdır:

a) Ulusal Bilgi Dizgesinin en önemli ögesi olan kütüphanecileri, hak ettikleri statü ve özlük haklarına kavuşturmak için gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

b) Bilgi/belgelerin kullanılmasını, kütüphanelerin görev yapmasını engelleyen yasa ve yönetmeliklerin çağın gereklerine uygun olarak yeniden düzenlenmesi için girişimlerde bulunmalıdır.

c) Kütüphanenin, bağlı bulunduğu kurumun "Araştırma Yapısı" içinde yer almasını sağlamalıdır.

d) Kütüphaneler düzenli ve planlı "Bütçe" ile güçlendirilmelidir.

e) Kütüphanelere, verdikleri hizmetlerin nitelik ve niceliğini büyük ölçüde etkileyen araç-gereçler satın alınmalı, bilgi teknolojilerinden öncelikle yararlanmalarına olanak verilmelidir.

f) Kütüphane araç ve gereçlerinin sağlanmasında gecikmelere neden olan "Satın Alma" ile ilgili engeller kaldırılmalıdır.

2. Dizgenin başarısı büyük ölçüde standardlaşmaya bağlıdır. Standartların seçimi uluslararası bağlantılar dikkate alınarak yapılmalıdır.

a. ISO Standard taslakları hakkında görüş bildirmek ve gerekli ISO Standardlarını Türkçeleştirmek üzere konuların uzmanlarından oluşan sürekli bir veya birkaç komitenin kurulması,

b. Standartları, özellikle yayıncı, kütüphaneci, bilgi ve bilgisayar uzmanlarına sürekli duyurup tautacak ve uygulamalarını özendirecek bir program geliştirilmesi

ile ilgili öneriler TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından Türk Standartlar Enstitüsü yetkililerine iletilmelidir.

./..

-4-

c. T.S.E. tarafından Türkçeye çevrilen ve ihtiyari standard olarak kabul edilen "Uluslararası Standard Kitap Numarası (ISBN) ve Uluslararası Standard Süreli Yayın Numarası (ISSN)"nin zorunlu olarak uygulanması için gerekli yasal düzenlemeler, TÜBİTAK ve Kültür ve Turizm Bakanlığının ortaklaşa girişimleriyle gerçekleştirilmelidir.

d. "Anglo-American Cataloging Rules-2" adlı eserin Türkçeye çevrilmesi ve baskı işlemleri TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından desteklenmelidir.

e. Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarındaki yenilik ve değişiklikleri izlemek ve merkezi kataloqlama hizmeti vermek üzere Milli Kütüphane bünyesinde bir "Merkezi Kataloqlama Bürosu" kurulmalıdır.

f. Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarının 2. basımının çevirisiyle birlikte uygulamayı kolaştıracak örnekli el kitapları hazırlanmalıdır.

g. Dewey Onlu Sınıflandırma Sistemi'nin 19. ve bundan sonraki basımlarının Türkçeye çeviri ve uyarlanması Milli Kütüphane tarafından gerçekleştirilmelidir.

h. Kütüphanecilik ve ilgili konularda kavram kargaşasını önlemek ve terminolojide birlik sağlamak amacı ile kurulan "Terminoloji Komisyonu"nın çalışmalarını sürdürerek, bir "Kütüphanecilik Sözlüğü" hazırlaması ve yayınlanması sağlanmalıdır.

3. Kütüphanecilerin sürekli eğitimini sağlamak amacıyla;

a. Devlet ile dış ülkeler ve kuruluşlardan alınan burslarla, "TÜBİTAK Burs Programı" kapsamına "Kütüphanecilik" konusu da alınmalıdır.

b. Kütüphanecilere: Yaz Okulları, Seminerler, Kurslar yoluyla sürekli eğitim yapılmalıdır.

c. Konu ile ilgili özgün eserlerin azlığı dikkate alınarak, eser hazırlayanlara TÜBİTAK/TÜRDOK'ça destek sağlanmalıdır.

d. Yabancı dildeki temel eserlerin, dilimize kazandırılması için TÜBİTAK ve UNESCO Milli Komisyonu'ndan yardım sağlanmalıdır.

4. Yazar ve eser adının yanı sıra, kullanıcının aradağı bilgi/belgele-re konudan da yaklaşımını sağlayabilmek için standard bir kaynağa dayanan alfabetik konu katalogları oluşturulmalı bunun için gerekli standard konu başlıkları hazırlama çalışmaları desteklenmelidir. Ulusal Bibliyografyalarda da konu dizinleri hazırlanmalıdır.

5. Kütüphaneler arasında kaynak paylaşımını ve istenmeyen ikilemelerden kaçınarak bütçelerini daha verimli kullanmalarına olanak sağlamak için:

a. Süreli yayınlar toplu katalogları TÜBİTAK/TÜRDOK tarafından yurt düzeyinde yaygınlaştırılıp, güncel tutulmalı,

b. Kitap toplu katalogları oluşturmak için çalışmalara bir an önce başlanmalıdır.

./..

-5-

6. Ülkemizde mevcut bilgi alt dizgelerinin durumunu saptamak amacı ile yapılması gereken envanter çalışmaları TUBİTAK/TÜRDOK tarafından projelendirilmelidir.

7. Türk Kütüphaneciler Derneğinin yayın organı olan "TKD Bülteni"nde "Kütüphanecilik" ve ilgili alanlardaki yenilikler sürekli olarak duyurulmalıdır.

8. Kurulmuş olan komisyonların çalışmalarındaki gelişmeleri izlemek amacı ile TUBİTAK/TÜRDOK, "Kütüphanecilik Çalışma Grubu"nu ayda bir kez toplamalıdır.

Başkan

Doç. Dr. Nilüfer TUNCER

Hacettepe Üniversitesi

Kütüphanecilik Bölümü

Raportör

Aynur ERTUNÇ

TUBİTAK/TÜRDOK

Bilgi Duyuru Bölümü

Raportör

Aytaç YILDIZELİ

TUBİTAK/TÜRDOK

Bilgi Duyuru Bölümü

Raportör

Ayla ANADOL

Ankara Tıp Fak.

Göz Bankası